

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 20 d.
(OR. en)

11842/21

LIMITE

ENV 637
CLIMA 249
FORETS 47
AGRI 431
DEVGEN 156
RELEX 784
FAO 30

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 10914/21 + ADD 1 - COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3

Dalykas: Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos
ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui
Nauja 2030 m. ES miškų strategija
– Pasikeitimas nuomonėmis

1. 2021 m. liepos 16 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl naujos miškų strategijos, prie kurio pridedami du tarnybų darbiniai dokumentai: dėl įsipareigojimo iki 2030 m. pasodinti 3 mlrd. medžių ir veiksmų gairės, kaip šį įsipareigojimą įvykdyti, taip pat dėl konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ir duomenų bazės*.
2. Nauja miškų strategija yra viena iš pavyzdinių Europos žaliojo kurso iniciatyvų, grindžiama 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Jos tikslas – padėti įgyvendinti ES biologinės įvairovės tikslus, tikslą iki 2030 m. bent 55 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslą.

* Dok. 10914/21 + ADD 1- COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3.

3. Pirmininkaujanti valstybė narė, siekdama struktūrizuoti ministrų pasikeitimą nuomonėmis dėl naujos miškų strategijos 2021 m. spalio 6 d. Aplinkos tarybos posėdyje, parengė informacinį dokumentą ir du klausimus, kurie pateikiami šio pranešimo priede.
 4. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės parengtu šio pranešimo priede pateiktu informaciniu dokumentu bei klausimais ir perduoti juos Tarybai, rengiantis pasikeitimui nuomonėmis.
-

Aplinkos ministrų tarybos posėdis

2021 m. spalio 6 d.

– Pasikeitimas nuomonėmis –

Nauja 2030 m. ES miškų strategija

Pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas ir klausimai ministrams

Europos žaliajame kurse¹ pripažįstama, kad miškininkystė ir tvari miškotvarka yra vienos iš pagrindinių politikos sričių ir priemonių, skirtų su klimatu ir aplinka susijusioms problemoms spręsti. Europos žaliajame kurse pabrėžiama, kad dėl klimato kaitos vis labiau kenčia miškų ekosistemos ir kad reikia ne tik didinti ES miško plotų skaičių, bet ir gerinti jų kokybę. Tarp pagrindinių siektinų tikslų – didinti sugeriamo CO₂ kiekį, mažinti miškų gaisrų skaičių bei mastą ir puoselėti bioekonomiką, visapusiškai laikantis biologinei įvairovei palankių ekologinių principų.

2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje „Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“² aptariamas poreikis didinti miškų plotą ir gerinti jų būklę bei atsparumą, taip pat pripažįstama miškų svarba biologinei įvairovei, klimato ir vandens reguliavimui, maisto, vaistų ir medžiagų teikimui, anglies dioksido kaupimui ir saugojimui, dirvožemio stabilizavimui ir oro bei vandens valymui. Jame taip pat pabrėžiama, kad miškai suteikia galimybę ilsėtis gamtos prieglobstyje ir įgyti žinių apie gamtą.

¹ Dok. 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final.

² Dok. 8219/20 + ADD 1 - COM(2020) 380 final.

Taryba savo išvadose „**Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų**“³ pabrėžė, kad reikia imtis efektyvių veiksmų visuose politikos sektoriuose, susijusiuose su biologine įvairove, įskaitant miškininkystę ir tvarią miškotvarką. Taryba taip pat pabrėžė, kad svarbu užtikrinti sveikas ir atsparias miškų ekosistemas, kurios atlieka daugialypes funkcijas, ir apsaugoti likusius pirmąkščius miškus, įskaitant pirmąkščių miškų ir sengirų apibrėžimą, nustatymą ir stebėseną, kuriais siekiama užtikrinti jų išsaugojimą.

Taryba savo išvadose **dėl su miškais susijusios ES politikos perspektyvų ir ES miškų strategijos po 2020 m.**⁴ paragino Komisiją užtikrinti su miškais susijusios ES politikos nuoseklumą ir darną po 2020 m. ir pabrėžė, kad reikia strategiškai spręsti didėjančio su miškais susijusios ES politikos susiskaidymo problemą ir gerinti jos koordinavimą bei nuoseklumą, visų pirma, kiek tai susiję, be kita ko, su 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija, ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija ir ES klimato teisės aktu.

Taryba savo išvadose „**Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija**“⁵ pripažįsta, kad svarbu toliau integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos priemones į tvarią miškotvarką, kaip gamtos procesais pagrįstų sprendimų pavyzdį, pabrėžiant daugiafunkčią miškų vaidmenį, visų pirma stabilizuojant ir vėsinant vietos klimatą, reguliuojant hidrologinius ciklus ir teigiamai prisidedant prie anglies ciklo.

³ Dok. 12210/20.

⁴ Dok. 12695/1/20 REV 1.

⁵ Dok. 9694/21.

Remdamasi 2030 m. biologinės įvairovės strategija, Komisija priėmė **Naują 2030 m. ES miškų strategiją**⁶ (toliau – strategija), kurioje pripažįstamas esminis ir daugiafunkcis miškų vaidmuo, taip pat miškininkų ir visos su miškais susijusios vertės grandinės indėlis siekiant iki 2050 m. sukurti darnią ir neutralaus poveikio klimatui ekonomiką, kartu užtikrinant, kad visos ekosistemos būtų atkurtos, atsparios ir tinkamai saugomos. Strategija iš esmės siekiama, kad miškininkystė ir su miškų susijęs sektorius prisidėtų siekiant tikslo iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, o iki 2050 m. – užtikrinti poveikio klimatui neutralumą; šis tikslas bus įgyvendinamas pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinyje nustatytais priemonėmis, skirtomis pritaikyti miškus prie klimato kaitos ir sustabdyti biologinės įvairovės nykimą.

Strategijoje, kuria siekiama **remti socioekonominės miškų funkcijas**, vertinama visa tvari miškų bioekonomika, kuri padeda įgyvendinti ES platesnio užmojo klimato ir biologinės įvairovės tikslus, ir siekiama ją skatinti. Šiuo atžvilgiu numatytos priemonės, kuriomis siekiama skatinti tvarią ilgaaamžių medžio produktų miškų bioekonomiką, užtikrinti tvarų medienos išteklių naudojimą bioenergijos gamybai, skatinti su mediena nesusijusią miškų bioekonomiką, įskaitant ekologinį turizmą, ir ugdyti žmonių įgūdžius bei juos įgalinti siekiant užtikrinti miškų bioekonomikos tvarumą.

Siekiant užtikrinti **ES miškų apsaugą, atkūrimą ir plėtrą** ir taip kovoti su klimato kaita, pakeisti biologinės įvairovės nykimo tendenciją ir užtikrinti miškų ekosistemų atsparumą ir daugiafunkciškumą, strategijoje numatomos priemonės, skirtos ES paskutinių likusių pirmąkščių miškų ir sengirų apsaugai, miškų atkūrimo ir griežtesnės tvarios miškotvarkos užtikrinimui siekiant prisitaikyti prie klimato kaitos ir užtikrinti miškų atsparumą, taip pat didelės biologinės įvairovės miškų atkūrimui ir įveisimui, be kita ko, iki 2030 m. papildomai pasodinant 3 mlrd. medžių. Strategijoje taip pat pripažįstama, kad reikia miškų savininkams ir valdytojams skirtų finansinių paskatų didinti ES miškų plotą ir gerinti jų kokybę.

⁶ Dok. 10914/21 + ADD 1 - COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3.

Siekiant užtikrinti, jog ES ir valstybės narės kartu galėtų parodyti, kad jos eina teisingu keliu ir kad miškai iš tiesų gali patenkinti daugelį jiems keliamų reikalavimų ir atlikti įvairias funkcijas, strategijoje pripažįstamas **strateginio miškų planavimo** poreikis visose ES valstybėse narėse nacionaliniu ir, jei taikytina, regiono lygmeniu. Šis planavimas turėtų būti grindžiamas **patikima stebėseną ir duomenimis**, skaidriu valdymu ir koordinuotu bendravimu ES lygmeniu. Šiuo atžvilgiu numatyta pateikti **pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl miškų stebėjimo, ataskaitų teikimo ir duomenų rinkimo sistemos**, siekiant sukurti ES masto integruotą miškų stebėsenos sistemą, kurią įgyvendinant bus naudojamos nuotolinio stebėjimo technologijos ir geoerdviniai duomenys, sujungti su vietoje surinktais stebėsenos duomenimis, dėl kurių stebėsenos duomenys bus tikslesni.

Strategijoje pabrėžiamas itin svarbus **mokslinių tyrimų ir inovacijų vaidmuo**, taip pat galimybės paspartinti skaitmeninių inovacijų taikymą miškininkystės sektoriuje, kaimo vietovėse ir įvairiose vertės grandinėse, taip pat paspartinti su miškais susijusių inovacijų diegimą, skatinti keitimąsi žiniomis, bendradarbiavimą, švietimą ir mokymą.

Strategijoje taip pat daug dėmesio skiriama **įtraukios ir nuoseklios ES miškų valdymo sistemos įgyvendinimui**, siekiant kuo anksčiau ir nuosekliai įtraukti valstybių narių ekspertus į visą su miškais susijusią veiklą, be kita ko, siūlant pirmąsias miškų ir sengirų apibrėžtis, ir **galiojančios ES *acquis* įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo stiprinimui**.

Prie strategijos pridedami du Komisijos tarnybų darbiniai dokumentai: „Tarnybų darbinis dokumentas dėl konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ir duomenų bazės“ ir „Tarnybų darbinis dokumentas dėl įsipareigojimo iki 2030 m. pasodinti 3 mlrd. medžių“.

Siūdomi klausimai pasikeitimui nuomonėmis 2021 m. spalio 6 d. Aplinkos ministrų tarybos posėdyje:

1. *Ar Naujoje 2030 m. ES miškų strategijoje tinkamai atsižvelgiama į Tarybos išvadas dėl ES biologinės įvairovės strategijos, kuriose pabrėžiama, kad svarbu užtikrinti sveikas ir atsparias miškų ekosistemas, kurios atlieka daugialypes funkcijas, ir kad svarbu apsaugoti likusius pirmykščius miškus ir sengires?*
 2. *Ar Nauja 2030 m. ES miškų strategija suteikia gerą pagrindą ES pirmauti pasaulyje, rodant teigiamą tvarios miškotvarkos, kuria prisidedama prie klimato ir biologinės įvairovės tikslų ir stabilios miškų bioekonomikos, pavyzdį?*
-